

Universitätsbibliothek Paderborn

**D]rectoriu[m] co[n]=||cubinarioru[m] saluberrimu[m] quo
|| queda[m] stupe[n]da et quasi i[n]audita || pericula
q[ua...] apertissime resoluu[n]tur nedu[m] clericis aut
etia[m] laicis hoc || crimine ...**

Arnoldus <de Tongern>

Agrippine, 1509

VD16 A 3769

Sequu[n]tur argumenta [con]tra dictas [con]cluiones et corollaria vna
cu[m] solut[i]onib[us] adiu[n]ctis

urn:nbn:de:hbz:466:1-34663

missa non deberet impediri. adhuc tamen propter alios proximos
 ipsius missam quibus qui hoc pmode puenienter ⁊ rationabiliter
 potest impedire debet. hec ille

¶ Sequuntur argumenta ptra dictas pclusiones
 et corollaria vna cū solutōnibꝫ adiūctis

Arguitur Primo Ecclesia sustinet ⁊ tolerat ꝑcubinarios
 in ministerio qꝫ celebrāt ꝑut experiētia
 teste vbiqꝫ fieri videtur. ergo nō videtur ꝑctm ꝑcubinariū ad cele-
 brandū inducere Si dicas. esto qꝫ ecclia ꝑcubinariū toleraret h
 solū videtur ꝑpatientia. ⁊ ꝑ ꝑsequens inducens eū dē ad celebrādū
 nō est tatus in foro ꝑscie. iuxta textū in. c. cū iā dudū. de ꝑbē. vbi sic
 dicit. multa ꝑpatientia tolerātur. qꝫ si deducta fuerint in iudiciū exi-
 gente iusticia nō debent tolerari. Contra hoc videt directe repli-
 ca ꝑ ꝑciliū Constātiense filiter ⁊ Basiliēse. vult em hoc ꝑciliū. vt no-
 tat dñs Antonin⁹ in. ii. ꝑte. ii. xxvij. qꝫ nō tenentur fideles vitare sa-
 cramenta ꝑcubinariōꝝ aut eorū diuina. nisi postqꝫ fuerint denunciati
 ꝑ ꝑlatoꝝ publice qꝫ euitent. Cū ipse in eadē ꝑte. ii. xxv. c. iij. ponit
 bullā ꝑciliū Lōstāsiē. desup. cuius tenor talis est. Nemo ꝑinceps
 a ꝑmuniōe alicuius in sacramētoꝝ receptōe aut ministratōe ꝑter
 tū cuiuscūqꝫ sentētie aut censurę ecclēsticę seu ꝑhibitiōis ab hoīe
 vel a iure tenet abstinere. vel aliquē vitare. nisi fuerit in certā ꝑionā
 a iudice denunciata spēalr ⁊ expssa ⁊c. excepto casu de iniectōe manu-
 um in ꝑsonas ecclēsticās notoria ⁊c. hec ibi ¶ Dñm. qꝫ argumē-
 tum ꝑmū hoc falsum assumit. nō em ecclia tolerat ꝑcubinariū in
 ministerio. ita qꝫ ad hoc sine necitate possz induci. vt in casu nostro
 ꝑtingit. Istud ostēditur apꝑꝑ Panoz. in. c. vestra. de coꝑa. cleri. ⁊
 mu. vbi dicit Ille solū tolerat ab ecclia qui nō fuit damnatus. nec cō-
 fessus. nec hꝫ opis euidentis. hec ille. Sequitur qꝫ ad ꝑpositū a ꝑtra-
 rio sensu. ex quo ꝑcubinarius notorius hꝫ opis euidentis qꝫ nō to-
 leratur ab ecclia. Insup idem ostēdit sic. Si ꝑcubinarius tole-
 raret ab ecclia. cū triplex sit ecclie tolerantia. vt notat Joan. and. in
 mercurialibꝫ. in regula ꝑctm. lib. sexto. hoc est aliqua illarum. sed
 hoc non. Aut em ꝑmo toleraret seu permetteret ꝑpter mai⁹ malū
 vitandū. sicut ꝑmittit ꝑofibulū. sed hoc nō. qꝫ ꝑcubinariū suspē-
 dit. ⁊ ipm dū celebrat pena irregularitatis affligit. vt supra patuit
 Aut secūdo ipsum toleraret ꝑpter maius bonū quod speraretur. si-
 cut iudeos ꝑmittit ꝑhibens eis in ritu eorū fieri impedimentum
 sed hoc non. ꝑpositū em in casu nostro hic agit ꝑ ꝑhibitiōes
 et censuras impedimentum ꝑstans concubinario ne ipse celebret.

Foliū

Aut tertio permetteret consentiendo propter rem licitam. sicut permittit clericum degradari et sequenter occidi. Sed nec hoc modo concubinarium ad celebrandum admittit in signum cuius sub pena eterne damnationis. p. c. si. vbi supra. hoc ei prohibet. Unde ecclesia omnino in hoc est aliena. eo quod secundum ipsam illicitum est consentire malo et nudus consensus damnabilis est. ut in. c. felix. de peni. libro sexto. Nequaquam ergo ecclesia concubinarium in ministerio tolerat. Hoc ipsum etiam patet a signo. nam ecclesia post concilium Constantiense et etiam Basiliense ipsos equaliter sicut antea in censuris tenet. nec per huiusmodi concilia eos aut aliquem censuris innodatum intendit releuare. Unde decretum concilii Basiliensis postquam mitigatorem erga christi fideles ut possent audire diuina eorum notauit. de post ita subdit. per hoc tamen excommunicatos suspensos interdictos seu prohibitos non intendit in aliquo releuare. nec eis quomodolibet suffragari. Datum anno domini. M. cccc. xxxv. quinto idus Junij in sessione. xx. hec ibi. Sequitur ergo si ante concilia ipsi concubinarij fuerunt in censuris. quod hodie etiam in eisdem maneat. et persequens ab ecclesia non toleretur. Demum dicitur. esto quod ecclesia toleraret concubinarium in ministerio. ita quod eundem celebrantem nulla censura puniret. quo modo adhuc tunc iuxta primum notabile predictum conclusio predicta manet vera inferius ad. xi. argumentum tangebat.

Ad replicam De concilio Constantiense directe in contrarium responderetur. quod hoc concilium solum propter christi fideles tollit censuram ecclesie. que prius ita vigeat quod christi fideles non poterant interesse diuinis concubinariorum. Non autem tangit casum nostrum in iure nature fundatum. Unde considerandum quod potest notari ex verbo Tho. vbi supra in quodlibetis. duplex vitatio concubinarij. Una que fundatur in iure positivo. scilicet propter ecclesie censuram. et illam solum tollit concilium predictum. ut patet inuenti bullam predictam debite. Dicit enim bulla. quod nemo a comunione alicuius in sacramentorum receptione aut administratione preteritu cuiuscumque censure ecclesiastice. etc. quas censuras solum constat esse de iure positivo. Et non de preteritu iuris cuiuscumque siue nature siue diuini. Alia est que fundatur in iure nature. de qua nunc ad propositum. et hec non potest tolli per ecclesiam seu concilium. nec per ipsum tollitur. ut supra primo notabili patuit.

Itud euidenter per ipsam ecclesiam et canonem potest ostendi. Eadem ratio vitiationis alicuius est hic in administratione sacramentorum et receptione. prout in bulla predicta tanguntur. Si iam constat vbi ius nature et ratio obstat quod ecclesia propter istas bullas in administratione sacramentorum non admittit quod notorio peccatori possit sacramentum eucharistie administrari. sed prohibet. ut patet de.

Secra. distin. ij. p dilectōe. ergo nec ad ppositū vbi ius nature ob
 uiat ipa ecclia de receptōne sacramenti vt suo modo fit in inductio
 ne scubinarij ad celebrandū cedit. ¶ Et confirmatur istud p quēdā
 vtriusq; iuris doctorem in ppendio suo iuris canonici circa titu. de
 cohabi. cleri. z mulie. qui dicit Vellem inquit libenter scire quo noīe
 appellaretur doctor ille qui auderet determinare romanū pontificē
 posse dēre legem q̄ quilibet sacerdos poss; tradere eucharistiam
 cuiuslibet notorio peccatori nō disposto se emendare. qz ess; extra rō/
 nem. textus in. c. pro dilectōe. de pse. distin. ij. extra quā papa nō po
 test statuere. nō ergo dicta pstitutio Constantiensis ita simplr est in
 telligenda q̄ velit laxare habenas cleri notorij fornicatoris. hec il
 le. Quis em diceret q̄ prouida sancta mater ecclia cederet vt q̄s fra
 trem suū ad mortem qui al's tūc nō fuiss; moriturus inducere poss;
 sit. sicuti ptingeret si notoriū suspensum z criminōsum scubinarium
 ad celebrandum inducere cederet. cū celebrando (vt supra etiam p
 ipam eccliam patuit) mortaliter peccat. Itaq; absurdū est talia dī
 cere. imo implicat dicere. ecclia precipit scubinario sub pena irre
 gularitatis cuius pene rigorem sciliū predictū confirmat ne celebret
 Et eadem ecclia cedit alteri q̄ eūdem scubinarium ad celebrandū
 dum volūtariē sine necessitate inducat. z sic idem cederet z probi
 beret. atq; p alios laqueum scubinario transgrediendi preceptum
 eius poneret z incitaret. qd̄ impium est sentire. ¶ In signū veritatis
 predictoz dñs Antoninus z alij qui scilium Constantiense erga
 christifideles in hac mitigatione extollūt approbant z pro releua
 mine ad diuersos casus pstanter apponunt. Nihilominus predi
 ctos inducentes scubenarios ad celebrandum nō excusant per hoc
 scilium. sed offmō hanc inductōem dicūt illicitam esse z dare oc
 casionē peccandi ¶ Aduertāt ergo instantes pdicti ne nimīū iuri po
 sitiuo imitātur z discant hoc ipm a iure nature discernere. vñ Lau
 cellarius in regulis moralib; dicit In omni iure positiuo q̄tuncūq; po
 sitiuo bene instituto aliqd̄ p̄tinetur de iure naturali z diuino. Se
 cernere aut ius diuinum z naturale a iure positiuo sicut est difficile
 ita maxie necessariū z vtile in omni materia morali. hec ille. ¶ Stat
 ergo hec veritas bene q̄ vitatio scubinarij quo ad ius positiuū tol
 latur z eiusdē vitatio ex circūstantia ppter ius nature qd̄ obstat tol
 li nequeat. sicut a simili pz de notorio pfugo monacho non deserent
 te suū habitum. Talis em in celebrādo fm ius positiuū debet vitā
 ri. qz defacto est excoīcat. p. c. vt periculosa. ne cle. vel mo. li. vi. Jā
 aut ppter pdictū sciliū nō op̄ez. Atm̄ adhuc ppter ius nature cō
 currens z obstans ad celebratiōem non p̄t induci absq; pctō. cum

foliū

propter scandalū. tum qz quibus tenet nō existente causa legitima car-
nere mortale in proximo. z pferim. qz talis cum hoc celebrando ir-
regularitatē incurrat.

¶ Secūdo Parrochiani pnt ꝓcubinarios eoz pastores india-
cere ad ministratōem sacramentoz. q̄ pnt etiā eos z alios
inducere ad celebrādū. Dm q̄ subditi seu parrochiani in necita-
te a ꝓcubinarijs exigētes sacramēta necaria aut debita a ꝓcō excu-
sant. nō aut exigēdo ab eis volūtaria sacramēta sine necitate. vt sic
in casu nostro. pat supra patuit notabili quarto. Un̄ rō huius ꝓz
qz necitas licitū facit id qd̄ als illicitū est. etiā in ꝓceptis diuinis et
nature. vt supra q̄rto notabili de vsura dicitū fuit. circa qd̄ ibidē Al-
bertus allegat silēte iuramento. In necitate em̄ licitum est iurare. si
ne necessitate aut illicitū. Cū q̄ subditi tam de iure diuino q̄ huma-
no necessitant a tali suo pastore sacramēta recipere. et qz fm̄. b. Tho.
Richardū Scotū in quarto. dis. v. ipi subditi exigūt a tali malo id
qd̄ iustū est z eis debet. ideo nō peccāt. nullus em̄ peccat recipiēdo
qd̄ sibi debet. cū ille ꝓt hoc debitū nō peccādo reddere. Potest em̄ ꝓte-
ri seu ꝓfiteri. vñ vt dicit Schotus. nullius malicia excusat eū a soluē-
do debitū quo alteri tenet. nec ꝓtenti imputādū est si ille nō ꝓnite-
at. ꝓt em̄ actū illū nō inq̄rū ꝓctū est. sed inq̄rū debitū est. hec il-
le. Un̄ dicit etiā Landulphus ibidē. Ille qui recipit a malo sacerdo-
te vel ministro suo q̄ dicit ministrare vt ordinarius siue qz est in ne-
cessitatis articulo nō coopat malicie eiꝝ. vellet em̄ q̄ eēt bonꝝ in ꝓse-
rēdo. s; qz nō ꝓficeret in emēdādo eū a sua malicia si vitaret eū z si-
bi faceret malū debet ab eo recipere sacramētū. hec ille. Un̄ em̄ sic
subditꝝ malicia ꝓcubinarij in bonū fm̄. De. de pa. z hoc licet ꝓma. q.
p. si iustꝝ. z nō inducit eū ad ꝓctū in tali necitate. Secꝝ vt dictus
est sine necitate in volūtarijs sacramētis. vt i casu nostro. qz ibi nec-
itas exigēdi a tali curato aut alio ꝓcubinario subditi hnt. nec neces-
sitas viget. nec ipse ꝓcubinarius ad soluēdū ex debito tenet. q̄re vtro-
biqz est piculū in mora. q̄ Ex quo inferit corollarie q̄ nullꝝ etiā sub-
ditus in anniuersarijs. exequijs. aut alijs peculiaribꝝ missis. debet cō-
cubinariū etiā curatū suū ad celebrādū inducere. nec sibi i extremis
vt cōiter fieri solet tricesima. vt ipse faciat aut ꝓpleat ꝓmittere. cum
ibi ex nulla ꝓte debitū excusans aut legitima necitas ꝓcurrat.

¶ Tercio. Dubia sunt interpretāda in meliōrē ꝓtē. Et de q̄libz
ꝓsumendū est bonū. vt ꝓz ꝓ. q. vij. sancimꝝ. q̄ cū dubiū sit
de ꝓcubinario an vere ꝓnitēs existat. videt q̄ idoneus minister debet
at. iudicari quare absqz ꝓcō videt posse. ad celebrādū induci.

xxviii

Confirmat. qz est vitas in hoc videtur discrimini se pmittere in
dicando. primū in pctō. qd est illicitū. Legit em in vitaspatz de qe
dam qui voluit vitare p̄byterū parrochialis ecclesie z abstinere a cō
munione. qz audiuit eū fornicariū. z dixit ad eū dñs. hoies tulerū
iudiciū meū. quasi diceret de occultis nō hominū iudicandū est.
Ddm iuxta regulā iur. esto te misericordes. vbi dicit. q̄nis facta q̄ du
biū est q̄ aīo fiat in meliore pte interpretetur. tñ de manifestis nobis
pmittitur iudicare. vt in casu nostro. vñ etiā fm be. Tho. scda scde
q. lx. illa ppositio. dubia sunt interpretanda in meliore parte. vera ē
nisi manifesta rō in contrariū appareat. cū ȝ in casu nostro in p̄cubi
nario rō manifesta de malicia eius appareat. ideo hic nō hz locum.
Un nec p̄prie hic est dubiū. Dubiū em fm p̄m est equalitas rō/
num contrariar. hic aut est inequality z rō potior q̄ p̄cubinari? sic
inidone? minister p̄pter signa statū ei? indicātia. Signa autem
h̄mōi ad hoc in casu nostro sunt. qz p̄cubinariū vt plurimū sunt idu
rati plongātes pctm̄ z raro p̄fiteant. Et si interdū p̄fiteant nō p̄bis
timoratis ac doctis hoc agūt. s; sibi s̄libz aut idiotis vel eis subies
ctis. q̄ de eoz statu nullā eis mentionē faciūt. aut facere audēt. Uel
multi p̄cubinariorū sunt ita obstinati q̄ nolūt separari a p̄cubinis
eū p̄testatōe arguētes argumēta supra post tertiā p̄clusionē posita.
et infra in fine dicēda. Aut cōiter dicūt. illi z illi litterati z plati ha
bēt p̄cubinas. vbiq; fit. stultū eēt oēs dānāre. verificātes illd̄ Eccl̄.
xxxij. Peccator hō euitat correctōem z ad volūtate suā inuenit cō/
paratōem. Aut demū q̄ plurimū eoz ita insatuātur q̄ credāt se desi
cere. z vix posse subsistere si p̄cubinas suas abiecerint ac plerūq; ea
rum vituperia abominātes ipsas sup̄ fidelitate extollere solēt. Quib
us signis cum p̄seuerantia cohabitātōnis visis z auditis quis q̄/
so regulara p̄scientia tanq̄ dubiū eque de p̄tinentia z p̄tute. sicut de
incōtinentia z statu scandaloso ipsius p̄cubinariū iudicabit. Dicit
etiā circa predictā regulā iuris dñs Anto. in p̄ma pte titu. vlti. q̄ de
his q̄ sunt de genere maloz z mala fm se. pmittit nobis iudicare id̄
est interpretari in malā pte. z reputari digna dānatōis iudicio. imo
pctm̄ eēt h̄mōi bñ interpretari z excusari. xi. q. iij. si q̄s dixerit. et. c. se
quēti. Nō tñ inq̄t debet illos iudicare simplr dānatos. qz p̄nt re
uerti ad p̄niam de ill. hec ibi. ¶ Esto tñ q̄ h̄ casus dubi? ponat ad
huc nō p̄t p̄cubinari? idone? ad celebrandū iudicari. vt sup̄. q̄nto
notabili patuit. Et iā p̄firmat. habet em. xxx. q. v. alif. in dubio p̄su
mit q̄s fornicator. sic a fili i dubio p̄sumit q̄s pagan? z nō baptizat?
de p̄se. dif. iij. puulos. z extra de bap. c. p̄. vñ h̄ mō vbi periculū aie
vertitur. d̄t magister Joā. de geminiano in de s̄litudinib; rerū. libro

Foliū

vij. qđ Guilhelm^o aluerniēsis parrhisiēsis ep̄s dicebat qđ pot^o debe-
mas in dubio aliquē p̄sumere malū q̄ bonū. qz p vno bono reperit
untur decē mali. z multi sunt vocati pauci ho electi. ¶ Sili^o mō ad
illud de p̄sumptōe dicit qđ de quolibet p̄sumēdū est bonū. verū qđez est
fm b. Tho. vbi supra nisi appareat contrarium. vt sunt mala opera z
infamia. put circa Henricū de gandauo Bernardus claremōrēsis
in q̄ in qđlibet quarto. q. xxiij. q̄ in casu nostro euidenter eē ostat Et
de b. Tho. qñ p̄sumptio est in periculū alterius. tūc cautela est ad-
hibēda in ea. q̄ cautela hic ē erga p̄cubinariū qđ nō inducat ad cele-
brandū ip̄m malū p̄sumendo cū vt sic nullū imineat periculū
¶ Ad p̄firmatōem qđ eū vitans se discrimini videat p̄mittere zc. qđ
mediū etiā Cancellari^o in de sp̄iali vita lectōe q̄tra assumit p̄bādo
p̄cubinario in audiendo eoz diuina ab alijs nō esse vitādos. de q̄
vitatōe tpe suo q̄stio satis nodosa vigeat. Rūdet qđ in p̄posito
secus dicendū est. qz hec questio hic est de inductōe ad diuina. in q̄
datur occasio peccādi ip̄i p̄cubinario. que inductio legi nature repu-
gnat vbi inducens tenet iuxta p̄dicta p̄cubinariū indignū p̄sumere
ad celebrādū. z nō loq̄tur de vitatōe p̄cubinarioz in diuinis lege
humana solū inducta. de qua loq̄tur Cancellarius. Insup tāgēdo
p̄cū rīdetur qđ inducere volens aliquē sacerdotē ad celebrandū
declinando a p̄cubinario ip̄m inuidoneū supponēdo nō iudicat ab-
solute p̄sonā eius determinate in mortali peccato. sic em̄ agendo dis-
crimini se p̄mitteret. vt vult instantia. sed iudicat ip̄m ex p̄suppōne
in pctō mortali. qđ licitū imo debitū est ex p̄cepto inducenti sc̄at/
bus signis p̄dictis. vt supra q̄nto notabili patuit. Als em̄ cū nolle
p̄cubinariū ad celebrādū inducere sequat. vbi supra ex doctrina be-
ati Thom̄. z gliosi Hierony. si eēt discrimini se p̄mittere. tūc tales
sc̄i doctores p̄stitissent alijs occasione peccādi. qđ sentire ip̄iū videt
et absurdū nimis. Cū dñs Antonin^o in tertia pte. ti. xvij. c. vi. post
Petri de palude in quarto. distin. xij. de Suspicionē habere pos-
sumus nō ad iudicandū primū. sed ad cauēdū pericula. Dicit etiā
Gabriel in. iij. dif. xvi. q̄uis nemo debet aliū iudicare certitudine
iudicis certo infallibili in pctō. p̄t tñ sic iudicare aliū certitudie mo-
rali z fm p̄babilē suspitōem. Alio q̄n nūq̄ eēt p̄ueniēda dāna cō-
tingētia z futura picula. hec ibi Et circa p̄dicta notet distinctio iter
iudiciū qđ ē pprie sn̄a firmata z p̄sumptōez q̄ ē p̄iectura vni^o facti
p̄ aliud factū seu argumētū ad credēdū vni^o factū p̄ p̄batōem alte-
ri^o facti. z ex p̄sumptōibz diuersis inducit q̄druplex gen^o suspitōis
sicut est p̄sumptio temeraria. leuis. p̄babilis. z violēta. Nec decla-
rat ad longū Alexander de ales. iij. pte. q. xlv.

Ar. Quarto p̄dictum beati Thome in quarto dist. v. ubi dicitur. Non oportet q̄ qui recipit vel exigit etiā excepta causa necessitatis a malo ministro baptismū peccet. q̄ a suo sacerdote debet sacramentū sumere. nec p̄pter hoc ducit eū ad peccādū. q̄ mal⁹ minister p̄t reddere qd̄ d̄z nō peccādo. Ita videt̄ posse fieri in casu n̄o.

Q̄ si dicat q̄s scrupulosus. Sciētiā habeo ne eum inducam. Respondet idē beatus Tho. iij. dist. xxiiij. q̄ verū est p̄ter necessitatis articulus q̄d̄iu minister ecclie est in mortali non est tutum inducere eū ad aliquid sui ordinis exequendū durante tali sciētia. s̄ illā deponere p̄t. q̄ in instanti hō a diuina gratia emūdatur. Dicendū ad quartū hoc et simul ad replicā q̄ duplex minister malus distinguit̄. Quidā sc̄z notor⁹ ex euidentia facti p̄seuerās in peccō. seu ipm̄ permanēter p̄tinuās p̄t hic supponit̄ de p̄cubinario. talis q̄dē nō p̄t salua sciētia induci ad executōem sui ordinis sine necitate. eo q̄ de iure nature suspensus est quo ad se. nec p̄t nec debet p̄sumi bonus ab inducente ad hoc salua sciētia. vt supra patuit in notabilib⁹. Et de tali nō videt̄ b. Tho. loqui in p̄actis locis in q̄rtis. nec ad p̄positus q̄ p̄sertim notoriū p̄cubinariū excepit. Subditus t̄n̄ quomodo in necessitate p̄t debitum suū ab eo erigere ad secūdū argumētū supra patuit. Alius est minister malus nō p̄seuerās p̄ signa euidentia facti in peccō. vt est ebrius. iracūndus. incōtinēs. et h̄mōi. et erga talem quis sciētia deponere p̄t q̄ nō sit in mortali. quare p̄t eū inducere ad executōem ordinis ad ministrandū. licz nō sit tutū. vt supra d̄t bea. Tho. q̄ absq̄ necitate durāte sciētia p̄babili q̄ sit in mortali. quā t̄n̄ deponere possz. q̄ p̄sumere p̄t de tali q̄ sit p̄tritus. cum hō in instanti poterit iustificari. Et sic videtur doctor loqui in dictis locis in quarto. De p̄mo aut̄ p̄seuerante in peccō loq̄tur ubi supra in q̄d̄libetis. Etiā Esto q̄ bea. Tho. in quarto ubi supra etiā de p̄seuerante in peccō loqueret̄. t̄n̄c videt̄ intelligendus solū de sacramētis necarijs et rebitis ipis subditis. vt p̄z s̄ba eius intuenti. nō autē de voluntarijs. vt supra quarto notabili patuit. ¶ Sed q̄d̄ t̄n̄c ad dictū ipius beati Thome in quarto. dist. xiiij. q̄. p̄. arti. iij. est dicendū ubi exponens s̄ba Augustini dicētis. neq̄ in homie bono. neq̄ in homine malo aliquis sacramenta dei fugiat. ubi d̄t. fornicarius in q̄rtum malus nō fugiat. sed p̄pter ecclie p̄hibitōem. hec ille. ergo t̄n̄ ecclia eū iam nō p̄hibeat induci p̄ p̄ciliū ubi supra. videt̄ q̄ posset s̄m b. Tho. nō obstare malicia induci. D̄m̄ q̄ verū est loquēdo de dispensatōe sacramēti in se p̄cubinari⁹ nō est fugiendus in ipi⁹ us dispensatōe. eo vt ibidē b. Tho. d̄t. q̄ eque verū p̄ficiat sacramētū malus sicut bon⁹. Et ita Alexā. de ales in q̄rta p̄te summe s̄ba hec.

Foliū

Augustini etiā exponit q̄b̄ Aug^o. de neq̄ q̄s in homie malo sacra-
menta dei fugiat. id est inq̄t estimet peiora vel nulla. ppter h̄ tñ nō se-
q̄tur q̄ absq̄ necessitate posset ad ministratōem sacramēti z ex se-
quenti ad mortale nouū induci z puocari. Sicut a fili. usurarius
notori^o excōicatus nō ē inq̄tū malus fugiens q̄ nisi ppter ecclie ex-
comunicatōem in mutui acceptōe. eo q̄ mutui ab eo eque bonū ex-
tat. sicut sūa iusto recipiat. ppter h̄ tñ nō ē sibi absq̄ necessitate in ex-
igendo usurā materia vsure offerēda vt supra q̄rto notabili patuit.
Nec ipse ꝛubinari^o inq̄tū mal^o pprie fugit. s̄ potius malū iustās
mortale qd̄ sibi si induceret imineret ab ip̄o fugatur

A Quinto. Multi simplices p̄sertim laici bona intentōe in-
ducūt ꝛubenarios ad celebrandū. z platos h̄ agere vidēt q̄
interdū idipm̄ eis facere psuadent. durū valde eēt dicere q̄ tales pec-
carent z nō excusarent saltē p̄ ignorantia. Ddm̄ q̄uis in inducen-
do ꝛubinariū ad celebrandū eccliasici z ecclie cōsuras sciētes apli^o
q̄ laici peccēt. nihilomin^o ppter ius nature qd̄ obstat. ip̄i laici etiā
nō vident a pctō in h̄ excusandi. vñ be. Tho. vbi sup̄ dicens h̄c in-
ductōem de iure nature p̄hibitā sub pena pcti mortal. nō exceptit ab
hoc laicos. nec ad clericos tñ dictum h̄ restrinxit. Quia igit̄ lumē
naturalis rōnis sup̄ quo hec lex nature fundat̄ cōmune est laicis si-
cut z clericis. Dicit em̄ be. Tho. p̄ 2°. q. xxi. q̄ lex nature est vna oim̄
qz p̄cepta eius sunt cōmunia tam imp̄fectis q̄ p̄fectis. hec ille. Tercio
co ap̄te videtur ex quo in clerico nō inq̄tū clericus. sed inq̄tū
agit cōtra legem nature. hec inductio est pctm̄ q̄ etiā pctm̄ erit lai-
cis ꝛubinariū ad celebrandū inducere. Quāuis aut̄ intentio eo-
rum bona sit. h̄ tamē nō sufficit. qz de be. Tho. in. iiii. dist. xvj. ad bo-
nitatē p̄tutis nedū intentio boni finis req̄ritur. sed etiā req̄rit̄ debita
cōmensuratio circūstantiāz z mediū ad finem qualis nō est in p̄po-
sito. deficit em̄ h̄ idoneitas ministri. vñ s̄m Richar. in. iiii. dist. xxiij.
sicut nō est dign^o ministrare regi terreno q̄ inimic^o eius ē. ita nec ido-
neus minister regi eterno. q̄ in pctō p̄ qd̄ inimic^o ei^o cōstituit̄ manet.
hec ille. put̄ q̄liter inducens vt supra in notabilibz patz de ꝛubina-
rio p̄sumere h̄z. Unde sicut patz p̄ dñm̄ Anthoninū in tertia parte
ti. xiiij. c. xvj. q̄ cōsulentes q̄ indignus vt est ꝛubinari^o ordinē pec-
cant mortalr̄ sicut ordinans. Quis bona sit eoz intentio. ita h̄ dñm̄
de cōsulentibz seu inducentibz eundē ꝛubinariū ad ordinis executio-
nem vbi malus pctm̄ q̄ s̄z p̄ solā bonā intentōem a pctō in hoc ne-
queant excusari. q̄ Nec obstat eoz ignorantia. quia ignorantia iuris
nature z diuine. eo q̄ nō est inuincibilis in habente vsu rōnis nem̄

nem s̄m doctores excusat vt etiam patz. j. q. iiii. §. notandū. Et do/
 min⁹ Anthoñ⁹ in sc̄da pte summe ti. v. c. ix. idē declarat. ignorās
 em̄ inqt̄ iuxta aplm̄ in hoc ignorabit. id est reprobabit. Et Alexan/
 der de ales in sc̄da pte. q. 125. dr. Quanto em̄ hō plus tenetur ad co/
 gnitōnem iuris tanto minus excusat. qz vero vnusquisqz tenet ad
 sciam iuris naturalis. ideo nullus adule⁹ excusat. nulli em̄ adulto li/
 cet legem naturalē ignorare. qm̄ ipa scribit in corde humano natu/
 raliter. 7 ḡ idē ibidē. q. 172. dr. qz act⁹ p̄peratus p̄ ignorantia iur̄ na/
 turali oib⁹ adules dānabil̄ ē. j. q. iiii. vbi sup̄ adules dico q̄ hnt̄ vltim
 rōnis. hec ille. 7 p̄sequens rustici in hoc casu q̄ iuri nature repug/
 nat nequnt p̄ ignorantia excusari. neqz subtilitas iuris naturalis p̄
 eoz excusatōne allegari debet. Et hoc potest notari euidenter a si/
 gno. Si em̄ laicus q̄ntūcūqz simplex esset p̄cubinari⁹ 7 supra pa/
 euit. qz ignorantia ipm̄ a mortali p̄ccato nō excusaret quādo in tali
 statu p̄seuerans cum alijs p̄municando diuinis se ingereret. ergo
 nec excusatur per ignorantiam. dum alium notoriū quem eodē mor/
 bo laborare videt ad p̄munionem. 7 qz plus est ad p̄ficiendum di/
 uinissimū sacramentum conatur inducere. Unde de facili hic in ca/
 su nostro inidoneitas ministri p̄prehendi posset. etiam a simplici/
 bus si diligentia adhiberent. Ideo erga ipos aduertēdum est illud
 Bernardi in epistola dicentis. Multa scienda nesciuntur aut scien/
 di incuria aut discendi desidia aut inquirendi verecundia. 7 q̄dem
 hmoi ignorantia non habet excusatōnem. hec ille. ¶ Nec insuper
 p̄pterea. quia interdū eis a superiorib⁹ psuadet 7 eos nōnūqz h̄ ipm̄
 agere videt excusari p̄nt. qz sequēdo p̄siliū p̄tra ius nature datū cū
 h̄ p̄siliū nō p̄cedat ex ignorantia inuincibili neminē excusare p̄t vbi
 sup̄ dñs Antho. euidenter affirmat. nihil em̄ q̄ ad h̄ itere est in vitio de/
 cipe 7 accipi. put habet. xvj. q. j. si cupis. Idē iā dictū p̄firmat a s̄lī
 in lege diuina cū ignorantia etiā neminē excusat. 7 h̄ i casu circa supra/
 naturalia. vbi tñ rō maior excusans videt. 7 ē tal. Simples in dei vs
 dr Bonauē. in .ij. dist. xl. bona intentōe nō ex inidia sicut superiores oc/
 ciderūt xpm̄. s̄ ex ignorantia audientes qz xps blasphemasset putātes
 se occidēdo xpm̄ blasphemū interficere 7 obsequiū p̄stare deo. atqz
 inqt̄ nō excusant a pctō p̄ ignorantia q̄ntūqz simplices p̄ eo qz opa q̄
 xps fecit nō solū magnis. sed etiam paruis noticijs sanctitatis eius
 p̄stare poterant. hec ille. nō em̄ vt vbi supra dr. Antho. adhibue/
 runt debitā diligentia. Ita in p̄posito videt d̄dm. quibus em̄ supio/
 res simplicib⁹ p̄dictā inductōem psuadeant 7 per errorem hanc ipsa
 ope p̄sonali p̄pleant. At tamē p̄ hoc simplices nō vident excusari.
 eo qz debitā diligentia nō adhibent. Noticiam em̄ huius nedū ex iis

Foliū

structōne. s; p seipos ex naturali rōne habere pnt In subtiliorib; effi
viputa in casib; vltre i spūalib; pctis. scz inuidie. odij zcūis. Insup
in morosis cogitatōib; z nōnullis ill annexis. de qbz multi sibi nō
faciūt dicitiam p hoz ignorantia m rustici qzuis simplices sint non
excusant. qzto minus in casu nostro magis euidenti. Demū nec
p osuetudinē probdolor p rariam etiam nequa qz vt supra pmo no
rabili p r; vident excusari. Et ad hoc h notet illud Anthonini in p
ma pre. ci. xvj. vbi vult. qn qz peccat ex ignorantia z fragilitate faci
ens illud qd osueuerūt alij facere. qzuis tūc grauitas pcti p hoc mi
nuat. nihilomin; si istud qd agit fm osuetudinē alioz ē contra legem
nature vl diuine nō excusat a mortali pctō. hec ibi. z p r; manifeste
in textu p c. fi. de osue. vñ etiā si oēs hoies de mūdo p rariū agerent
nemo p pterea poterit excusari. vt p r. xxxij. q. vij. flagicia. cū igit vt
sepe dictū ē casus noster repugnet iuri nature. seqt necessario q cum
rusticis qzuis simplices sint in h periculū sit in mora. Ad quid qzto
alias nisi ad sbuersionē te. Uincēt; vbi sup mō p fato piculū hmoi
p plo cōi p dicit; si p ignorantia vl p osuetudinē h posset excusari.
Ad Sexto. Ut tradūt doctores sup tertiū sniaz licitum ē vri
malicia alteri; in bonū. vt p r; ingit de iuramento infidelium
qz vtilz malicia p cubinarij in bonū. z p ei; sacrificiū aiabo subuenire
Cōfirmat a sili p Albertū in. iij. vbi sup q d r pctēs mutuū ab vsu
rario in nullo ipedit salutē eius. s; poti; puocat eū ad actū meritori
um. q aut vsura dat hoc ē extortū ab ipietate vsurarij. z nō ex cau
salitate dantis. Ita videt in pposito. qz exigens missam a p cubis
nario nō videt in aliq ipedire salutē ei;. s; p hoc videt eū puocare
ad actū meritoriū. q aut peccat h videt ab ipietate suaz nō ab exigē
te missam Si dicas. illū casum de vsura necessitas excusat a pec
cato. in casu aut nro nō ē necessitas. g. Cōtra h videt. in casu nro
etiā ē necessitas. tā em viui qz mortui suffragio indiget missa Di
cendū. q inducēs p cubinariū ad celebrandū nō vtilz malicia eius
in bonū sicut exigens iuramentū ab infideli tā parato iurare. sed in
maliciā p cubinarij osentit. vt supra scda p clusione patuit. z g nō est
file Pro cui; in intelligētia notandū. q aliud est vri malicia ali
cuius in bonū. z aliud ē i ipam osentire put pulchre notat be. Tho.
in de malo. q. xij. arti. iij. Ille em in maliciā osentit cui placet vt ille
maliciā exerceat z ad h forte eū inducit z h sp est pctm. Ille vero vri
tur maliciā alterius in bonū cui nō placet malū. s; ipe hoc malū qd
qz facit retorquet ad aliq d bonū. z h vt vult p r; argumentū licet
absqz pctō. Immo in necessitate vt d r ibidē p pter incōmodū vitā
dū p r; materiā malicie p rere. z nō tenet eā subtrahere. Explicat. vt

XXII

Si latro aliquē iugulare vellet et ad vitandū mortis periculū aliq̄s
 latroni thesaurū suū diripiendū detegeret nō peccaret. Redimif em̄
 sic. fm̄ Bonauēturā in. iij. dist. xxx. vij. et Alber. vxratio et hoc mō p
 cedit p̄firmatio argumēti de p̄tente mutuū scz in necitate. Notāter
 dictū est in necitate qz p̄bēdo materiā malicie alteri? absqz necita
 te. talis nō vti? malicia alteri? in bonū. s; dat occasionē peccati. et in
 ipm̄ peccando dē p̄sentire vt supra q̄r. et notabili tactū fuit de acci
 piēte mutuū sine necitate sub vsura. et sic ē in casu n̄ro. ideo nō ē sile
 q̄ Ad replicā de necitate dicēduz. q̄ in dicto casu de vsura req̄rit. vt
 dē Henric? herp. vij. p̄cepto. legitima necitas indigētie quā p̄pter
 difficultatē Albert? vbi sup̄ nō audet determinare. quā tñ nō req̄rat
 extrema. seu fm̄ Ulricū in sexto. sufficit necitas vtilitatis q̄ dē adi
 tionata. cū scz aliūde p̄modum qd̄ q̄rit neq̄t q̄s habere sine tali mu
 tuo sub vsura. Om̄i autē necitas siue sit prima siue sc̄da non est in
 casu nostro. et q̄ nō est sile. Illud p̄z. sicut indigēs mutuo iudicatur
 nō habere cām legitimā necessitatis dū aliūde mutuū gratis ab ami
 co vel alio possit obtinere. et ideo peccat Ita in p̄posito indigēs suf
 fragio missenō iudicat erga p̄cubinariū in exigendo missam ab eo
 cām legitimā necessitatis habere. cū aliūde p̄ honestos et nō p̄cubi
 narios sacerdotes desup̄ sibi poterit p̄uidere. Illud p̄firmat vtz
 p̄dictū Scoti et Ladulphi vbi supra. corollario sc̄do Sc̄do dē
 sc̄ate q̄ equalis necitas eēt. in casu tñ nostro nō est par rō excusans
 a p̄cto. qz petens mutuū ab vsurario in necitate puocat euz. vt di
 ctū est p̄ Albertū. ad bonū. qd̄ bonū vsurarius in crimine manēs p̄t
 absqz p̄cto et schādalo p̄cti ministrare. nō em̄ req̄rit q̄ in charitate
 vsurari? mutuet. Secus in casu nostro in q̄ lz sacrificiū qd̄ p̄cti
 bonū sic. nō p̄t tñ absqz p̄cto a p̄cubinario in crimine manēte mini
 strari. iō formalit̄ bñ dē b. Tho. q̄ iducēs ad celebrādū p̄cubinariū
 mortali peccat. q̄re nō obstat necitate hm̄i nō videt sile

Ad Septimo. Legit. iij. Regū. xvij. heliā sc̄m puocasse ido
 latras ad eoz cultū q̄ et bouē eis ad eoz sacrificiū obtulit.
 q̄ multo magis erit licitū p̄cubinariū puocare ad celebrādū. et ad h̄
 sibi req̄sita ministrare. Dd̄m p̄ ea q̄ dicta sunt in solutioe ad tertuz
 q̄ qz in casu n̄ro nō dē q̄s vti malicia in bonū. sicut in hoc casu factū
 est ideo nō est sile. q̄rit Helias fuit vsus malicia eoz in bonuz. et
 sic in necessitate potuit eis materiaz p̄bere. Si em̄ in necessitate vt
 supra p̄ b. Tho. de latrone dictū fuit p̄pter seipm̄ p̄t q̄s malicie alte
 rius p̄tere materiā. q̄ p̄pter p̄ximū. Cū cōsiderādū cū idolatria de
 se sit mala. ita q̄ nec de? dī p̄sare possz q̄ in ea q̄s p̄sentiat. cetera em̄
 seipm̄ disp̄saret. ideo nequā p̄ x̄ sc̄to. p̄pheta p̄sumēduz est ipm̄ in

Foliū

sp̄am p̄sensisse. Quare dōm. q̄ ip̄e Helias fuit executor diuine vo-
lūtatis. ideo s̄ba sua q̄b̄ dixit ad idolatras. inuocate noīa deorum
vestroz ⁊ alia. nō p̄ceptiue nec p̄sultuue videt̄ dixisse. sicut nec illud
chris̄ti s̄m b. Tho. ⁊ Lyrā dictū intelligit̄. quo dixit. q̄d facis fac ci-
eius. nō em̄ p̄ceptū diuinū nec p̄siliū est de malo. op̄z q̄ p̄ modū
p̄missionis intelligat̄. ⁊ ita videt̄ s̄ba helie intelligēda Ip̄e em̄ sin-
gulariter ex instinctu sp̄s̄sancti. vt effect⁹ docuit hoc singulari mō
sensit se p̄ximū a tam magna miseria posse releuare. ⁊ verū dei cultū
posse inducere. ideo vt fidelis dño ⁊ charitate ip̄m v̄gente p̄ximū
et necitate potuit vti malicia eoz in bonū. vt supra dictū est ⁊ ma-
teriā v̄puta bonē p̄bere. nō vt cultū eoz p̄strueret. s̄ vt extirparet.
Ecōtra aut̄ fit i casu nostro. quare nō est ille. helias em̄ hoc fecit vt
manifeste populo ostēderet dñm cē deū. ⁊ nō Baal quē colebāt

¶ Octauo vt multi arguūt Ecclia exhibet p̄cubinariū vt mē-
nistrū ei⁹. q̄ eo vtendo ecclie p̄munico. ⁊ nō pctō eius. ⁊ p̄
p̄ns non pecco. q̄d apte videt̄ velle b̄us Tho. in tertia pte. q. lxiiij.
ar. vi. vbi d̄r. q̄d̄iu tolerat̄ ab ecclia malus minister in ministerio. il-
le q̄ ab eo suscipit sacramentū nō p̄municat pctō illi⁹. s̄ p̄municat
ecclie. q̄ eū tanq̄ ministrū exhibet. hec ille Rūdet̄ vt dictū fuit ad
p̄mū argumētū. q̄ ecclia nō sustinet p̄cubinariū in ministerio. nec
etiā ecclia exhibet eū vt ministrū q̄ possz absq̄ necitate ad celebra-
dū induci. imo vt supra in p̄ma r̄elone patuit p̄ auctoritatē ei⁹ hoc
p̄hibet p. c. fi. vbi supra. Alio q̄n ex alieno delicto offensam dei incur-
reret. q̄d sentire (vt d̄r Guilhelm⁹ vbi supra) iniq̄ssimū est. Itaq̄ la-
queū peccādi suis filiis poneret Nec p̄ s̄ba b. Tho. h̄ic ex tertia pte
allegata s̄m mentē ei⁹ p̄t inferri p̄clusōi p̄trariū. cū sp̄e idē b. Tho.
teneat vbi supra. p̄cubinariū nō tolerari ab ecclia. nec ip̄m vt mini-
strū eius exhiberi. Inducēs itaq̄ p̄cubinariū ad celebrandū s̄m eū
dē. eo q̄ nō d̄r. vt supra patuit. vti malicia ei⁹ in bonū. nō p̄muni-
cat ecclie. s̄ ad maliciā occasionē p̄stat. Cū p̄siderādū s̄m Gabri-
elē vbi supra. lectōe. xxvij. q̄uis sacerdos malus vt p̄cubinari⁹ di-
cat̄ adhuc nūcius ⁊ minister ecclie gerēs p̄sonā eius. referensq̄ p̄ces
ad sponsū. ⁊ p̄ eius sacrificiū aie fructus habeat. q̄d totū h̄z ex of-
ficio ⁊ ordine. p̄pter characterē indelibile annexū. Et ita q̄uis dica-
tur minister seu nūcius irreuocabilis ita q̄ etiā p̄ eccliam nō possit
simpl̄r ne exerceat officiū p̄hiberi. Nihilominus tñ ecclie p̄hibitio
id agit q̄d nō possit licite exercere. s̄ exerceudo peccat. Ex quo seq̄t̄.
q̄ p̄cubinariū contra p̄hibitōnem ecclie in ministerio se exhibet ⁊
celebrādo mortāl̄ peccat. q̄ ideo nemo in volūtario sacramento vt

est in casu nostro et absque necessitate eo uti possit ut ecclesie ministro et ad celebrandum inducere. Sicut a filii de nuncio irrevocabili ex officio a domino temporalis quod dicitur contra voluntatem domini utrius officio. licet dominus simpliciter non possit impedire. offensam tamen eius incurrit. Et etiam subditus eius qui utrius officio eius scietur ipsum absque necessitate ad executionem provocando. ita in proposito. Sed possit quod hic mirari cum fructum missae non impediatur malicia celebrantis. quoniam de? det dona sua ad obsecrationes mali sacerdotis sicut boni. cur etiam ecclesia non mittit nec exhibet concubinariu ut ministrum ad celebrandum. Rationem saluo intellectu superius circa secundum periculum tradito quibus fructus celebrationis alijs pro quibus mali celebrant nullatenus subtrahat. prohibetur tamen mali a celebratione. et hoc propter eorumdem celebrationum salutem. quod de Apostolo. qui manducat et bibit indigne iudicium sibi manducat et bibit. non enim vult ecclesia procurare salutem multorum cum interitu ceterorum. praesertim ministrorum suorum. hec ex Gabrieli ubi supra notantur.

Ar. Nono. Non obstante malicia persone potest quod etiam sine necessitate utrius officio illud. sicut quod salva conscientia a iudice malo potest exigere iusticiam et accipere. et etiam in casu nostro videtur quod quod possit fungi officio sacerdotis concubinaris sine peccato non obstante malicia eius. Dominum quod quoniam malicia persone officio repugnat. ut in casu nostro. Annon non est verum. Unum non est simile de iudice malo et sacerdote concubinario. quia iudex talis solus in quantum malus requirit iusticiam ministrans non peccat. ut declarat beatus Thomas super Iosue. c. viii. non enim requirit in eo quod sub pena novi peccati mortaliter in charitate iusticiam ministrat. quare ipso in peccato manente potest iusticia ab eodem exigere. Secundo in casu nostro de concubinario sacerdote missam celebrante. Uterque quod in notorio malo iudice ratione scandalum possit proposito nostro deseruiens dare simile. ut sicut iudex talis ratione scandalum dum in eodem crimine ex parte alium reum iudicat aut corrigit peccat secundum beatus Thomas. ubi super et pro primo eundem sic absque necessitate ad hunc inducens. ita in proposito. necdum enim inducens concubinariu ad celebrandum peccat. quia malum ministrum ad hunc inducit. sed etiam quod eum ad scandalum actiuum inducit. ut super pro seculo. in secunda conclusionem. et secundo corollario patuit. Per istud iam patet. quod quodam turone minus iuste in libro quod de sporta fragmentorum quedam predicatorem redarguit super hunc quod in forma auctoritatem gloriosi hieronymi. ubi super de concubinarijs ad celebrandum non inducedis populo non irimass. qui nititur se fundare super hunc quod officium concubinarum et non malicia persone eius sit attendenda. et quod attendendum sit hunc notorium iuris et non facti. et ex omni infert in forma procellium ostentem. qui inducetes concubarios ad celebrandum a peccato se excusandi. Sed videtur quod peccatum hunc (ut super ad confirmationem primi argumenti patuit) proposito non obstat. Nec aliud dictum eius est verum. cum enim ut supra. et precipue pro dictum beatus

Foliū

ati Tho. patuit q̄ inductio p̄dicta ꝓcubinarij s̄uri nature repugnat
ideo p̄ter notoriū iuris necessario notoriū facti ꝓ malicia notoria ꝓ
sone in ꝓcubinario sacra ministrāte ip̄i inducenti necessario s̄z attrē
denda. Un̄ fundamentū suū ex malis ꝓncipijs ꝓcedit. ꝓ ꝓtrariaf
dictis etiā be. Tho. manifeste.

¶ Decimo. Ubi ꝓncipiū bonū. s̄z honor dei. ꝓ mediū bonū
s̄z ip̄a celebratio. ꝓ finis bonus. s̄z aiāꝝ releuamen ibi nō
videt ꝓctm̄ ꝓmitti. ꝓ ꝓñs cū ita hic in casu fiat nō videt ꝓmōi in
ductio ꝓctm̄. Dōm. q̄ mediū hic male assumit. q̄uis em̄ celebra
tio dese sit bona. tñ ꝓcubinario celebrati est mortifera. ꝓ ꝓsequēs
vt supra ꝓ Vincentiū ꝓ alios bene inferitur etiā inducēti ip̄m ad ce
lebrandū Un̄ d̄r Nicolaus de Iyra Eccl̄i. xxxiij. q̄ aliqd̄ est bene bo
nū ꝓ se. qd̄ tñ est no ciuū ꝓ accidēs. eo q̄ q̄s male eo vitur. Et exem
plificat. vt sumere eucharistiā bonū est. tñ qui sumit indigne iudi
cium sibi manducat. ꝓ. ad Cor. xi. ꝓ ꝓsequens eū ad hoc scienter
inducens. ita in ꝓposito. Insup̄ nec finis bonus in hoc casu debito
mō intēdit. qd̄ ꝓꝓ ꝓmo. nō ab iducēte ꝓcubinariū ad celebrādū. eo
q̄ ꝓcubinariꝝ vt oñsuz ē. ꝓ iducit ad mortale ꝓctm̄ Jā d̄r canon q̄
ꝓtertextu cuiuscūq̄ pietatis non est impietas faciēda. ꝓut habetur
ꝓ. q. ꝓ. nō est imputāda. Scđo nec ex ꝓte ꝓcubinarij. ꝓcubinariuz
em̄ in ꝓccatis existentē mouere nō debet salus aliena. si illā cū detri
mento salutis ꝓꝓrie ꝓcuret. cū dicat christus. quid ꝓdest hominē
si vniuersum mūdū lucret. aīe ho sue detrimētū patiat. aut quaz
dabit hō ꝓmutatōem ꝓ aīa sua. Math. xvi. vñ be. Gregorꝝ. Quid
ꝓdest facile q̄ alijs lucet. cū ip̄am edax flāma oburat.

¶ Undecimo. Prelati absq̄ ꝓctō ꝓnt ꝓcubenarios (vt vide
tur) ꝓmittere. ꝓ eoz celebratōem. d̄r em̄ Cancellarius in re
gulis (dubitate tñ) ꝓ vitia que absq̄ deteriori ꝓriculo nequeūt ex
tirpari ꝓnt tolerari sicut meretrices tolerant. ita de ꝓcubinarijs sa
cerdotibꝝ ꝓ loco ꝓ tpe forte esset faciēduz. ꝓecille. Ergo videtur q̄
alij etiā ꝓssunt eos ad celebrādū inducere Rñdetur negando
ꝓsequētis. Esto em̄ q̄ ꝓlati ꝓ ꝓmōi tolerantia excusent. Quis ꝓtra
rius m̄ tñ videtur vellebtis Tho. vbi supra in quodlibetis. Inducē
tes tñ nō excusant. q̄uis em̄ mala ꝓmittere de se nō sit malū sp̄. indu
cere tñ ad malū de se sp̄ est ꝓctm̄. vt in casu nostro ꝓingit. Sili
mō rñdetur. si quis de tolerantia eccl̄ie instaret supponendo q̄ ip̄a
ꝓcubinariū toleraret. At em̄ hec ꝓntia nō valeret. Eccl̄ia ꝓmittere
seu tolerat ꝓcubinariū nec ip̄m celebrantē ꝓnit. q̄ eūdem admittit
seu ꝓcedit q̄ ip̄e ad celebrādū inducatur. Rō q̄ maluz bñ ꝓmittit
nūq̄ tñ licite admittit. eo q̄ admittere d̄r actuz ꝓsitiuū. ꝓsensum

scz voluntat. de em. xxxi. q. j. hac rōe qd pmitimus nō approbam?
 Cui? sile patz. Ecclesia pmitit pluralitatē bñficioz sine cā legitima
 habitā nūq̄ tñ eandē admittit p̄sentiendo in ipaz vel q̄ q̄s vt sic abs
 q̄ cā legitima aliquē ad pluralitatē iducat iuxta c. cū iā dudum de
 p̄ben. iuncta glo. repugnat em̄ etiā vt apte d̄t be. Tho. q̄dli. ix. ar. xv.
 iuri nature habere plura bñficia absq̄ cā legitima Insup si q̄s ar
 guat etiā p̄tra sc̄dam p̄clonem filis p̄na nō valet quā rudes obijce/
 re solent puta Ecubinari in diuinis iā nō d̄z vitari. q̄ ad celebrā/
 dū diuina d̄z admitti. Rñdet eis negādo p̄nam. Aliud ē em̄ cō/
 cubinariū in diuinis vitare qd̄ euenit ex censura eccliasica q̄ p̄sci/
 liū p̄stantiense vt supra iā ablata ē. Et aliud ē eūdē ad celebrandum
 diuina admittere qd̄ iuri diuino vt sup̄ oñsum ē repugnat. Sicut q̄
 nō valet hec p̄na. h̄s̄trio ex̄ns monachus p̄fug⁹ nō deserēs habitū
 iā nō ē vitand⁹ in diuinis q̄q̄ sit excoīcat⁹. q̄ p̄t ad diuina puta ad
 cōionē p̄tra ca. p̄ dilectōe de de. dif. ij. admitti. ita lōge min⁹ p̄dicta
 p̄quentia p̄uincitur valere.

¶ In finali duodecimo Hact. xv. q. viij. c. sciscitantib. vbi d̄z
 in textu. Qualiscūq̄ em̄ sacerdos sit q̄ sc̄ta sunt coīnq̄nari
 nō p̄nt. iccirco ab eo q̄usq̄ iudicio episcopoz reprobat̄ cōmunio p̄ci
 pienda ē. Et paulo post. sumite q̄ intrepidi ab oñi sacerdote ch̄usti
 mysteria. Dōm̄ put̄ determinat Alexander de ales. in q̄rta pte. q. l. q̄
 Canon p̄dic̄ nō intelligit̄ de p̄cubinarijs notorijs q̄ nō tolerātur
 ab ecclia. put̄ sup̄ ad p̄mū 7 octauū argumēta paruit. s̄z solū loq̄t̄
 de sacerdotib⁹ q̄ ab ecclia tolerant̄. put̄ etiam clara iurisperijs in li
 bris iam imp̄ssis idē canon ita summat̄. Si dicas. hodie p̄cubi
 narij post p̄ciliū p̄stantiense tolerant̄ q̄ ad nos ab ecclia. vt sup̄ no
 rat̄ in bulla. q̄ quis intrepide etiā ab eis p̄t iā sacramēta exigere. 7 ip
 sum ad eoz ministratōem inducere. Dōm̄ vt sup̄ q̄rto notabili. 7
 in alijs. 7 ad sc̄dm̄ argumētū tactū fuit. q̄ vez ē in h̄ q̄ ad sacramē
 ta necessaria 7 debita q̄s excusat̄. sec⁹ in volūtarijs 7 nō debitis. vt in
 casu n̄ro supponit̄. Quis em̄ p̄cubinarij iā nō sint suspēsi q̄ ad nos
 p̄pter h̄ tñ ecclia sicut nō p̄t dare licentiā q̄ q̄s alicui det occasionem
 peccādi. ita absq̄ necessitate nō p̄t dare licentiā h̄mōi p̄dictā q̄ p̄cu
 binarij. aut inducant̄ aut eis p̄stet̄ iuuamē ad celebrandū. vt sup̄ p̄
 mo notabili paruit. Et p̄ h̄ p̄z quō dictū q̄rūdā doctoz iuris cir
 ca. c. vestra. de coh. de. 7 muli. intelligit̄ vez. Si em̄ velint q̄ abso
 lute etiā p̄ter sacramēta necessaria seu debita q̄s absq̄ necessitate non
 teneat̄ abstinere a volūtarijs sacramētis ab his q̄ in crimine iacent̄
 eo q̄ nō sunt suspēsi q̄ ad nos. Ita absolute loquēdo Angel⁹ in sum
 ma. ii. vbi sup̄. nō crederet dictū eoz vez. Et p̄clusiue addit̄ causaz
 f. ij.

Foliū

Dicēs. Eū em̄ pdicti i crimie iacētes sacra ministrādo mortali peccēt
p. c. si. de tēpo. or. nō debet eos inducere sine necitate. hec ille. Ecce
pdicti bñ pensatis in quātis miseris miseri concubinarij existūt. cum
nedū libūpsis noceat. s; z alios pniciose latenter inficiūt.

¶ Circa oia iam dicta sup questione de inductione con-
cubinarij ad celebrandū nemo velim tradat obliuioni. vbi
supra tertiu notabile z qntum. z sic facili soluitur argu-
mentū qd̄ indies dmoniter obijctur Concubinarijs
p̄ p̄teri z p̄ritus p̄sumi. z p̄ p̄sequens ad celebrandum
induci. Rūdetur q̄ nō potest ab inducente salua con-
scientia p̄ritus p̄sumi. vt supra quarto notabili patuit
sed p̄ pdicta notabilia qntum z tertiu ab inducēte debet
malus p̄sumi. z p̄ p̄sequens nō induci

¶ Quō plati pastores z oēs pdicantes teneant populo pdica-
re q̄ null⁹ debeat concubenarios ad celebrandū inducere

Dubitat Cōsequēter ex his q̄ dicta sunt. An plati z pdi-
catores alij sint obligati illud cōitatis piculuz
pplo intimare. eo q̄ pplus h̄ ipm videat ignorare. Arguit q̄ nō.
p̄ h̄ em̄ fieret diffamia platis z clero. qd̄ p̄hibet. Dicis em̄ in de. reli-
giosi de p̄uile. In p̄tute obediētie z sub interminatōe maledictōnis
eterne inhibem⁹ ne in p̄monib⁹ q̄s platis eccliaz terreat. z ad hoc
alia adducit etiā dñs Anthoni. in tertia pte. ti. xvij. c. iij. Scdo
arguit. Correctio fraterna q̄ nō ē spes emēde. nec fruct⁹ sperat. sed
malus malū z scādalu timet in multis casib⁹. necessario dimittit. p̄
ut notat ex doctorib⁹ p̄ Joā. nider in p̄ceptorio Cācellariū Antho-
ninū. z alios. ita h̄ videt agendū cum p̄sertim cōitas sit in culpa
¶ In oppositū p̄ veritate arguit. Dicis in summa Erfordēsi lib. j.
pte. j. ti. j. q̄ h̄ ignorantia iuris postini nō sit laicis piculosa. cū nō
teneant illd̄ scire. sicut em̄ d̄r. L. de iure deliberādi. l. scim⁹. q̄ arma ma-
gis q̄ iura scire milites sacratissimus legislator existimauit. Sic z
rusticos mag⁹ scire rura q̄ iura existimauit. Cū nō est cautū dicere
eis ius positū dū p̄ h̄ mag⁹ illa q̄ant q̄ releuent zc. Ignorantia tñ
iuris natural̄ siue diuini etiā laicis ē piculosa. qz ibi ignorās igno-
rabis. z iō ab eis ē p̄pellēda. Nec ibi. Periculū em̄ salutis inducit ig-
norantia iuris nature. vt apte d̄r. text⁹. c. si. de p̄sue. Cū q̄p̄ be. Tho.
vbi sup̄ apte in forma d̄r. q̄ repugnat iuri nature concubinariū ad ce-
lebrandū inducere. iō necessario videt q̄ h̄mōi piculū sit laicis z ig-
naris intinandū. z desup̄ ignorantia ab eis sit repellēda. Scdo ex h̄